

1. ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . .06/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . .06/04/2024

Σελίδα: 1

1. ΕΝΔΙΑΜΕΣΕΣ ΕΚΛΟΓΕΣ

Μέσο: ΤΑ ΝΕΑ

Ημ. Έκδοσης: . . . 06/04/2024 Ημ. Αποδελτίωσης: . . . 06/04/2024

Σελίδα: 20

ΤΗΣ ΜΑΡΙΑΣ ΤΖΑΒΟΥΝΕΛΗ

ΤΗΣ ΠΟΛ

Ενδιάμεσες εκλογές

Ο πρόεδρος Ερντογάν έχασε στις δημοτικές εκλογές της Τουρκίας. Η ήττα ήταν προσωπική: είχε ο ίδιος συνδέσει την εκλογική πορεία του κόμματός του με τη δική του παρουσία στην τουρκική πολιτική σκηνή, δηλώνοντας ότι πρόκειται για την τελευταία φορά που μετέχει σε προεκλογική εκστρατεία. Το κόμμα του έχασε σε ένα μεγάλο μέρος της τουρκικής επικράτειας δημιουργώντας μια σαφή διάκριση ανάμεσα στην παράκτια ευρωπαϊζούσα Τουρκία και τις επαρχίες της βαθιάς Ανατολίας. Είναι επίσης η πρώτη φορά τα τελευταία 22 χρόνια που το AKP ήλθε δεύτερο στις προτιμήσεις των πολιτών, δίνοντας ευλόγως έναυσμα σε συζητήσεις για την επόμενη μέρα στη χώρα. Αυτόνοια στο περιβάλλον αυτό αναρωτιέται κανείς για τις επιπτώσεις στην εξωτερική πολιτική και στα καθ' ημάς στις πιθανές εξελίξεις στις εξελισσόμενες διμερείς μας συνομιλίες. Το πραγματικό όμως ερώτημα είναι αν έχουν όντως αλλάξει τα βασικά στοιχεία, που μας οδήγησαν γύρω από το ίδιο τραπέζι.

Παρά τις εντυπώσεις, θεωρώ ότι δεν υπάρχει ανατροπή στις κύριες παραμέτρους της παρούσας εξίσωσης, τουλάχιστον βραχυπρόθεσμος. Ναι, το AKP έχασε το φωτιστέφανο του αιώνιου νικητή και υπό την έννοια αυτή όντως διαβήκαμε τον Ρουβίκωνα. Όμως, ο ίδιος ο πρόεδρος δεν ήταν υποψήφιος – και η δική του δημοτικότητα ήταν πάντοτε μεγαλύτερη από αυτή του κόμματός του. Η βασική αιτία για το εκλογικό αποτέλεσμα ήταν ασφαλώς η κατάσταση της οικονομίας, με τον πληθωρισμό να προκαλεί την προϊούσα πτωχοποίηση του πληθυσμού. Οι λόγοι, όμως, για την άθλια αυτή κατάσταση βρίσκονται εν πολλοίς στις ιδιόζουσες οικονομικές θεωρίες και πρακτικές του ίδιου του προέδρου. Ήδη πλέον επανέρχεται στην οικονομική ορθοδοξία και είναι εύλογο να θεωρήσει κανείς ότι, σε βάθος χρόνου και αν δεν υπάρξουν άλλες εκπλήξεις, η κατάσταση θα αποκατασταθεί. Αυτός ο χρόνος υπάρχει: οι επόμενες εκλογές θα γίνουν σε τέσσερα χρόνια από σήμερα.

Ως το ενστικτώδες πολιτικό όν που είναι, ο πρόεδρος Ερντογάν ξέρει ότι έχει τα περιθώρια να επανέλθει σε μια μορφή κανονικότητας λαμβάνοντας και τα αναγκαία πολιτικά μέτρα για να εξασφαλίσει είτε τη συνέχεια της παρουσίας του, για την οποία χρειάζεται αλλαγή του Συντάγματος ενδεχομένως με δημοψήφισμα, είτε τη συντεταγμένη διαδοχή του. Και στη μια περίπτωση και στην άλλη, τα περιθώρια λεονταρισμών στην εξωτερική πολιτική μειώνονται – πέραν ενδεχομένως λεκτικών αιχμών κατά καιρούς – καθώς η Τουρκία που ξαναβρίσκει τα πόδια της χρειάζεται αν όχι την υποστήριξη, τουλάχιστον την ανοχή των παραδοσιακών φίλων και εταίρων της. Η μέχρι σήμερα επαμφοτερίζουσα πολιτική, και με την οργανωμένη στο ΝΑΤΟ δημοκρατική Δύση και με τις αναθεωρητικές δυνάμεις του αυταρχισμού, επιβάλλει στην πραγματικότητα μια επιπλέον ανάγκη σοβαρότητας και σταθερότητας. Δεν θα δούμε ποτέ τον σταθερό, αξιόπιστο εταίρο που θα θέλαμε αλλά οι αυξημένες εσωτερικές προκλήσεις απαιτούν συγκέντρωση και προσοχή, χωρίς εξωτερικούς περισπασμούς.

Αντίστοιχες συνθήκες επικρατούν και από τη δική μας πλευρά του Αιγαίου. Οι ευρωπαϊκές εκλογές, σημαντικές και ενδεχομένως καθοριστικές για τη μακροπρόθεσμη πορεία της χώρας και της Ευρωπαϊκής Ένωσης, δεν σημαίνουν αυτομάτως αλλαγή στον ένοικο του Μεγάλου Μαζιμιού. Με μικρές ή μεγαλύτερες λακούβες και σαμαράκια, ο δρόμος της συνεννόησης είναι μπροστά μας και είναι ανοικτός.

Η Μαρία Τζαβουνέλη είναι καθηγήτρια Διεθνούς Δικαίου στη Νομική Σχολή του Εθνικού και Καποδιστριακού Πανεπιστημίου Αθηνών και γενική διευθύντρια του ΕΝΑΜΕΤ